

**Trenčiansky samosprávny kraj
K dolnej stanici 7282/20A, 911 01 Trenčín**

***Informatívna správa o náhrade preukázanej straty za zrealizované služby
vo verejnom záujme v prímestskej autobusovej doprave
za rok 2016 zmluvným dopravcom.***

Trenčiansky samosprávny kraj (ďalej len TSK) má na základe zákona NR SR č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave v znení neskorších predpisov, nariadení a smernice EÚ uzatvorené s dopravcami zmluvy o výkone vo verejnom záujme vo vnútroštátnej pravidelnej autobusovej doprave – prímestskej autobusovej doprave.

Zmluvou o výkone vo verejnom záujme vo vnútroštátnej pravidelnej autobusovej doprave – prímestskej autobusovej doprave zo dňa 30.10.2009 v znení posledných dodatkov (ďalej len Zmluva) sa zmluvní dopravcovia zaviazali poskytnúť samosprávnemu kraju dopravné výkony v prímestskej autobusovej doprave a samosprávny kraj sa zaviazal poskytnúť zmluvným dopravcom náhradu preukázanej straty (ďalej len príspevok).

Prímestskú autobusovú dopravu na území TSK vykonávali v roku 2016 na základe Zmluvy, resp. dodatku pre rok 2016, v súlade s aktualizovaným Plánom dopravnej obslužnosti TSK a schválenými cestovnými poriadkami dvaja zmluvní dopravcovia - SAD Prievidza a. s. a SAD Trenčín, a. s..

Uznesením Zastupiteľstva TSK č. 323/2015 zo dňa 23.11.2015 bol schválený Rozpočet TSK na roky 2016-2018, v ktorom bola schválená výška príspevku (náhrady predpokladanej straty) pre zabezpečenie služieb vo verejnom záujme v prímestskej autobusovej doprave v celkovom objeme **17 950 000,00 eur**. Uznesením Zastupiteľstva TSK č. 369/2016 zo dňa 02.05.2016 bola schválená zmena Rozpočtu TSK na roky 2016-2018, t. j. navýšenie finančných prostriedkov o **422 776,00 eur** na úhradu neuhradenej preukázanej straty za služby vo verejnom záujme v prímestskej autobusovej doprave za IV. štvrťrok 2015. Celkový objem rozpočtovaných finančných prostriedkov pre zmluvných dopravcov na rok 2016 je **18 372 776,00 eur** (viď Tabuľka č. 1).

Tabuľka č. 1

Prehľad – schválený Rozpočet TSK na rok 2016 - Cestná doprava

Zmluvný dopravca	Predpokladaná strata na rok 2016*) Dodatok	Schválený Rozpočet TSK na rok 2016		
		Preddavky na náhradu predpokladanej straty na rok 2016**)	Zmena Rozpočtu TSK na rok 2016***)	Bežné výdavky Rozpočet TSK na rok 2016 (spolu)
SAD Prievidza a. s.	6 528 382,00	6 530 000,00	32 150,00	6 562 150,00
SAD Trenčín, a. s.	11 308 897,00	11 420 000,00	390 626,00	11 810 626,00
SPOLU	17 837 279,00	17 950 000,00	422 776,00	18 372 776,00

Poznámka:

*) Predpokladaná strata na rok 2016 v súlade s dodatkom pre rok 2016;

***) Preddavky na náhradu predpokladanej straty na rok 2016 - bežné výdavky bez predpokladanej neuhradenej straty;

****) Zmena Rozpočtu TSK na rok 2016 – neuhradená preukázaná strata za IV. štvrťrok 2015.

Dodatkom č. 10 zo dňa 22.12.2015, resp. Dodatkom č. 11 zo dňa 15.01.2016 bol dohodnutý **objem dopravných výkonov a výška predpokladanej straty na rok 2016**, resp. výška príspevku na vykrytie predpokladanej straty za poskytovanie služieb vo verejnom záujme v roku 2016 pre zmluvných dopravcov nasledovne:

SAD Prievidza a. s.
SAD Trenčín, a. s.

6 528 382,00 eur
11 308 897,00 eur

Bežné transfery rozpočtované na rok 2016 vo výške **18 372 776,00 eur** boli čerpané v roku 2016 v celkovom objeme **18 078 104,00 eur** (čo predstavuje plnenie na 98,39 %) vrátane úhrady neuhradenej preukázanej straty za IV. štvrťrok 2015, resp. rok 2015 vo výške **481 276,00 eur**.

Tabuľka č. 2

Prehľad čerpania finančných prostriedkov – bežné výdavky Rozpočet TSK na rok 2016

Zmluvný dopravca	Schválený Rozpočet TSK 2016 vr. predpokladanej straty r. 2015	Bežné výdavky (poskytnuté preddavky) podľa dodatku pre rok 2016	Zúčtovanie preddavkov za I. až III. Q.2016*)	Úhrada neuhradenej preukázanej straty za IV.Q.2015**)	Čerpanie bežných výdavkov z Rozpočtu TSK celkom
SAD Prievidza a. s.	6 562 150,00	6 528 382,00	-46 109,00	32 150,00	6 514 423,00
SAD Trenčín, a. s.	11 810 626,00	11 308 897,00	-194 342,00	449 126,00	11 563 681,00
Spolu	18 372 776,00	17 837 279,00	-240 451,00	481 276,00	18 078 104,00

Poznámka:

*) preplatok(-)/doplatok TSK za obdobie I. až III. štvrťrok 2016 - finančné vyrovnanie v súlade so Zmluvou;

***) zrealizovaná úhrada neuhradenej preukázanej straty z poskytovania služieb za IV. štvrťrok 2015 (viď Uznesenie číslo 366/2016 zo dňa 02.05.2016).

Tabuľka č. 3

Základné ukazovatele za rok 2016 (predpoklad/skutočnosť) podľa jednotlivých zmluvných dopravcov

Základné ukazovatele	SAD Prievidza a. s.		SAD Trenčín, a. s.	
	Rok 2016 predpoklad	Rok 2016 skutočnosť	Rok 2016 predpoklad	Rok 2016 skutočnosť
Ekonomicky oprávnené náklady (eur)	10 645 471,00	10 644 415,00	19 181 423,00	18 951 498,00
Ekonomická cena dopravy (eur) vr. primeraného zisku	11 177 745,00	11 176 636,00	20 140 494,00	19 899 073,00
Tržby spolu (eur)	4 649 363,00	4 370 830,00	8 831 597,00	8 190 563,00
v tom: tržby z cestovného (eur)	4 639 071,00	4 221 266,00	8 815 215,00	8 171 746,00
Preukázaná strata zo služieb vo verejnom záujme (eur)	-6 528 382,00	-6 805 805,00	-11 308 897,00	-11 708 510,00
Poskytnutý príspevok 2016 (eur)	-	6 482 273,00	-	11 114 555,00
Neuhradená preukázaná strata	-	-323 532,00	-	-593 955,00
Objem ubehnutých kilometrov (km)	8 636 378	8 621 638	15 256 604	15 049 922
Objem tarifných kilometrov (km)	7 923 283	7 929 982	14 255 907	14 046 477
Počet prepravených osôb (osoby)	8 728 320	7 467 866	14 951 728	15 214 525

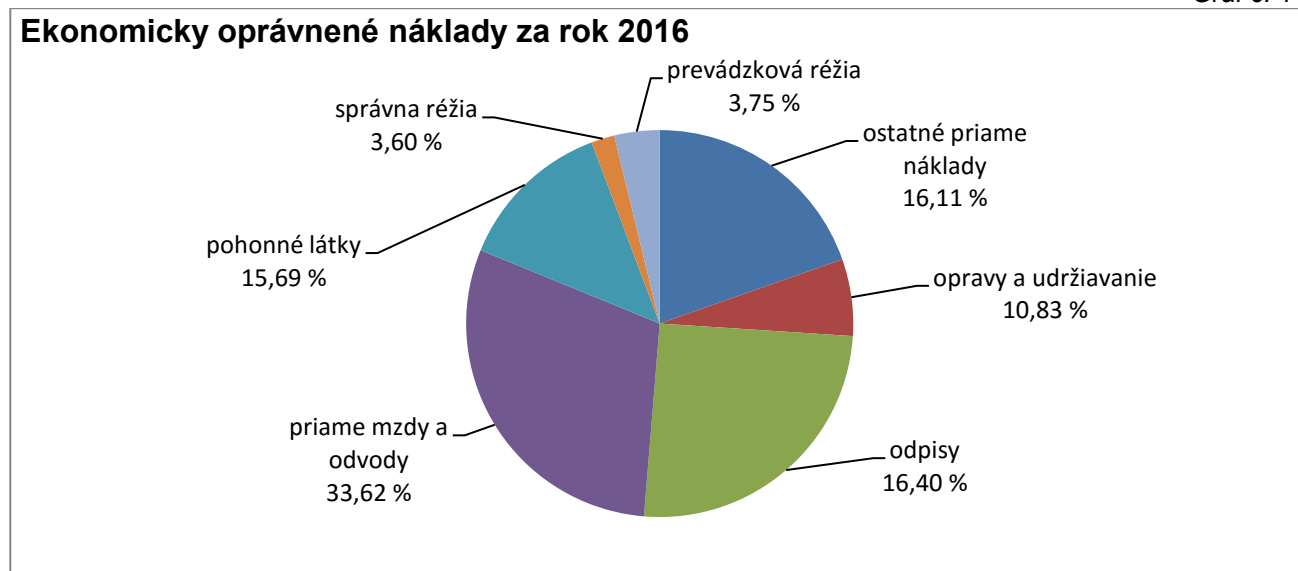
Základné ukazovatele, ktoré ovplyvnili výšku preukázanej straty v roku 2016:

a) Nákladové položky:

- Náklady na pohonné látky – predstavujú 15,69 % z celkových EON. Opatreniami zo strany zmluvných dopravcov zameranými na kontrolu spotreby nafty, ako aj v dôsledku nižšej priemernej ceny nafty v roku 2016 sme zaznamenali nižšie náklady na spotrebu pohonných látok o 10,00 % oproti predpokladu ako aj oproti predchádzajúcemu obdobiu;
- ⊖ Odpisy – predstavujú 16,40% z celkových EON, ich výška závisí od počtu zakúpených autobusov. V roku 2016 sa začala druhá vlna obnovy vozidlového parku **nákupom 60 nových autobusov**. Prvá vlna obnovy vozidlového parku sa realizovala od roku 2005 do 2012 (v roku 2009 bolo zakúpených až 123 autobusov, 53 autobusov v roku 2010, v roku 2011 bolo zakúpených 18 nových autobusov a 26 autobusov v roku 2012).

- Náklady na opravy a udržiavanie – nižšie náklady na opravy a udržiavanie o 157 805,00 eur oproti predchádzajúcemu obdobiu súvisia s obnovou vozidlového parku (30 autobusov u SAD Trenčín, a. s. je zaradených do nižšej záručnej sadzby na opravy). Náklady na opravy predstavujú 10,83 % z celkových EON;
- Priame mzdy a odvody – sú náklady na priame mzdy a odvody vodičov v súvislosti s dosiahnutím mzdového rastu priemernej mzdy vodičov a jej dodržiavanie podľa Kolektívnej zmluvy dopravcov. Predstavujú 33,62 % z celkovej výšky EON;

Graf č. 1

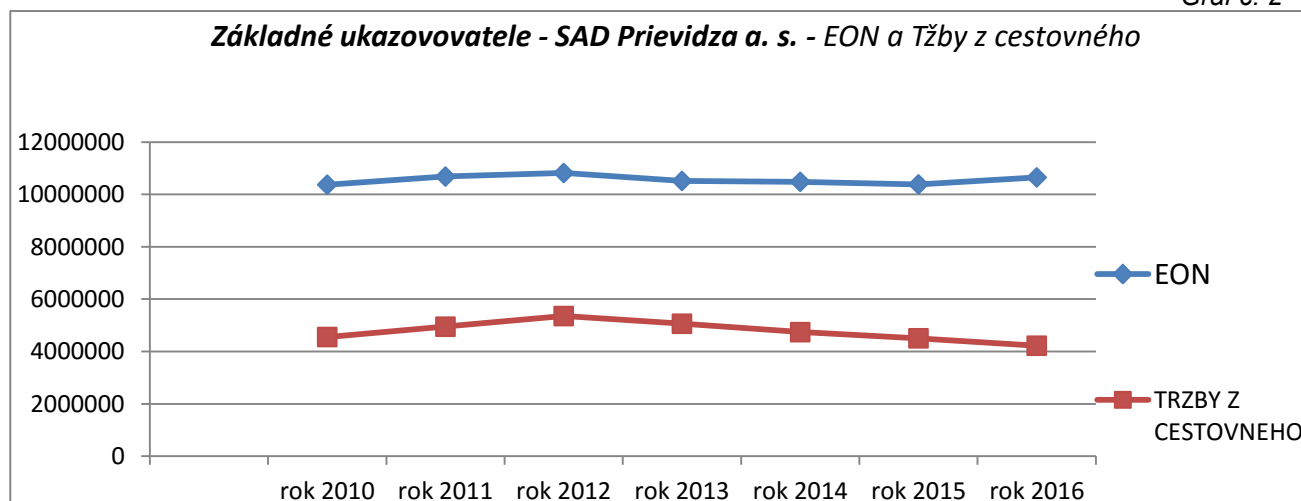
Zo strany vedenia TSK boli realizované viaceré opatrenia na zníženie nákladových položiek u zmluvných dopravcov - úsporné opatrenia na zníženie spotreby pohonných látok, kontrola priemernej spotreby nafty, kontrola a sledovanie nákladov na opravy a udržiavanie na jednotlivé vozidlá, úspory a pod. s cieľom udržania takmer rovnakej úrovne výšky ekonomicky oprávnených nákladov, ktorá bola predpokladaná pri tvorbe Rozpočtu TSK na rok 2016, t.j. zámer udržať, popr. neprekročiť predpokladaný objem EON.

Tabuľka č. 4

Prehľad výšky ekonomicky oprávnených nákladov a tržieb z cestovného podľa jednotlivých rokov

SAD Prievidza	rok 2010	rok 2011	rok 2012	rok 2013	rok 2014	rok 2015	rok 2016
EON (eur)	10 373 798	10 683 498	10 820 640	10 516 422	10 482 781	10 386 173	10 644 415
TRŽBY Z CESTOVNÉHO (eur)	4 553 367	4 948 349	5 354 751	5 061 422	4 740 627	4 505 060	4 221 266

Graf č. 2

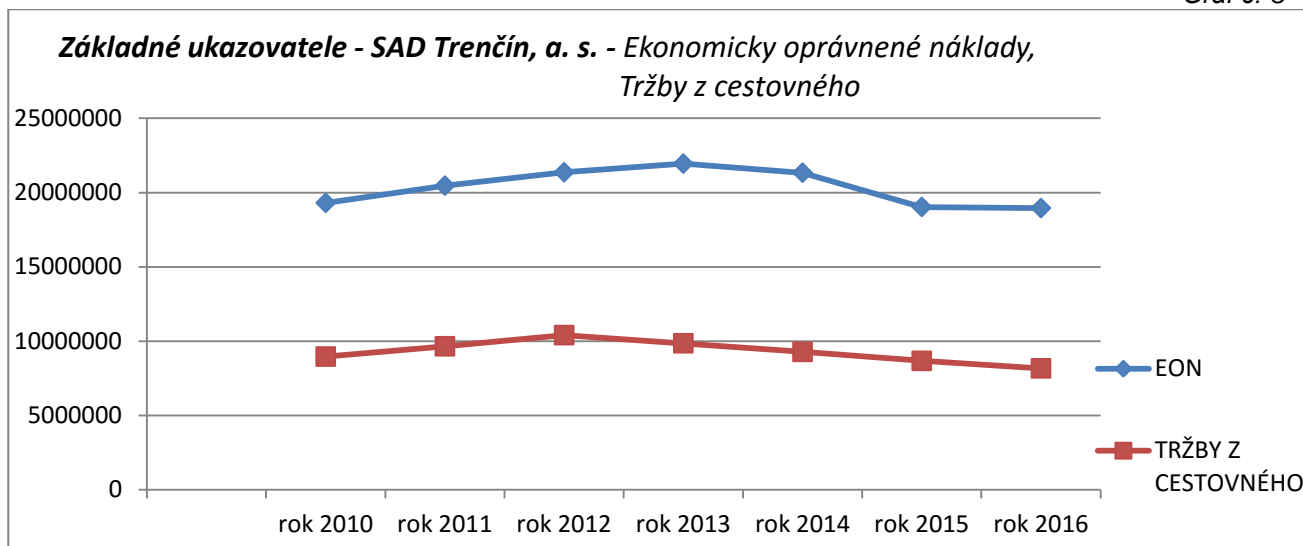

Tabuľka č. 5

Prehľad výšky ekonomicky oprávnených nákladov a tržieb z cestovného podľa jednotlivých rokov

SAD Trenčín	rok 2010	rok 2011	rok 2012	rok 2013	rok 2014	rok 2015	rok 2016
EON (eur)	19 306 449	20 464 799	21 366 449	21 947 610	21 337 250	19 032 576	18 951 498
TRŽBY Z CESTOVNÉHO (eur)	8 964 138	9 654 512	10 406 177	9 857 481	9 279 174	8 675 600	8 171 746

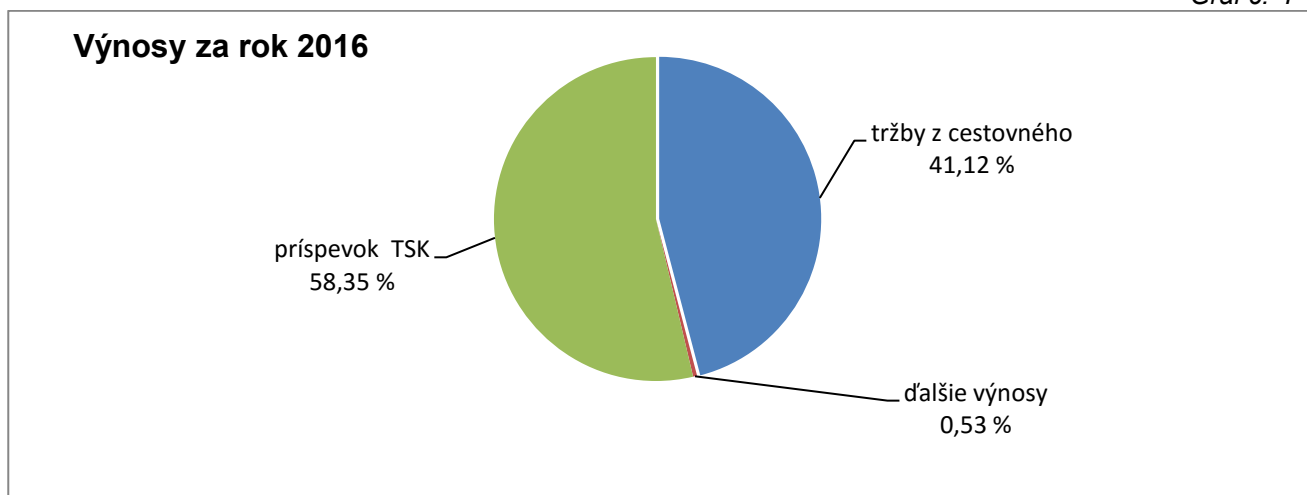
Graf č. 3

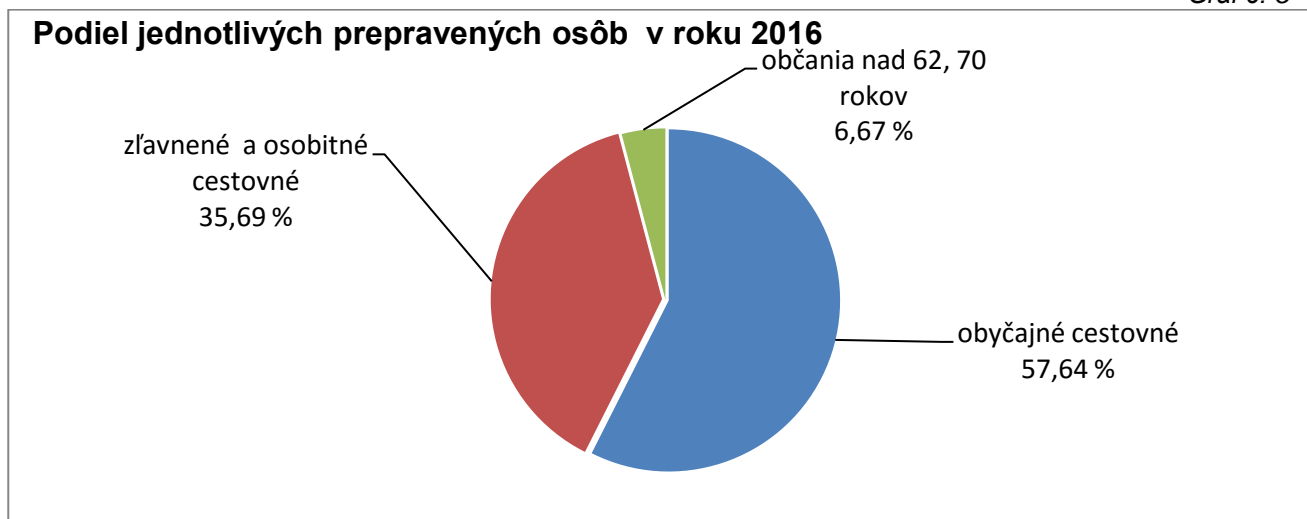
b) Výnosové položky:

- Tržby z cestovného – zahŕňajú tržby z dopravných výkonov dopravcov na základe tarify prímestskej autobusovej dopravy, ktorá určuje maximálne ceny základného, zľavneného a osobitného cestovného. Celkový vykázaný objem tržieb z cestovného je 12 393 012,00 eur. Nižšie plnenie tržieb z cestovného o 1 061 272,00 eur oproti predpokladu, t. j. plnenie na 92,11 % negatívne ovplyvnilo výšku preukázanej straty a tým výšku doplatku/záväzku TSK voči zmluvným dopravcom za rok 2016;
- Príspevok - poskytnuté preddavky boli Dopravcom poskytnuté z Rozpočtu TSK v pravidelných mesačných platbách v súlade so Zmluvou vo výške 18 078 104,00 eur vrátane finančného vyrovnania preukázanej straty za rok 2015 a vrátane zúčtovania preddavkov za I. až III. štvrtrok 2016.

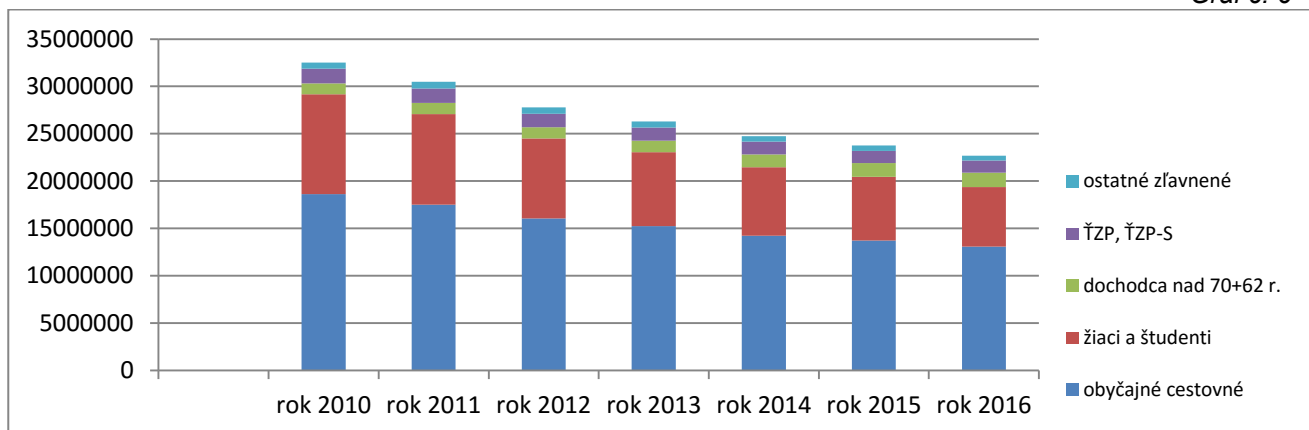
I napriek opatreniam v oblasti výnosov (zavedenie 0-tého tarifného pásma vo vybraných obciach a mestách, v ktorých nie je mestská hromadná doprava, zavedenie prestupných bodov, zjednotenie tarify, resp. kategórií cestujúcich so Žilinským samosprávnym krajom, rozšírenie wifi-pripojenia v autobusoch prímestskej dopravy, zavedenie novej aplikácie „ubian.sk“, ktorá poskytuje cestujúcim aktuálne informácie o odchodoch/príchodoch, meškaní autobusov, o polohe autobusu, o najbližších zastávkach a pod., zabudovanie inteligentných elektronických informačných panelov v troch obciach, nákup 60 nových autobusov) **a opatreniam v nákladových položkách** (zníženie nákladov na pohonné látky, udržanie výšky nákladov na opravy a udržiavanie, kontrolná činnosť zo strany TSK a pod.) došlo k medziročnému nárastu bežných výdavkov (príspevku) o cca 600 tis. eur určených na úhradu preukázanej straty z poskytovania služieb vo verejnom záujme v roku 2016.

V roku 2016 **prepravili** zmluvní dopravcovia v prímestskej autobusovej doprave **22 682 391 osôb**, z toho 13 073 324 osôb za obyčajné cestovné (čo je 57,64 % z celkového počtu prepravených osôb), 8 096 056 osôb za zľavnené a osobitné cestovné (žiaci, študenti do 26. roku veku, ŤZP, ŤZP-S, deti do 6 roku veku a pod.), čo predstavuje 35,69 % z celkového počtu prepravených osôb a 1 513 011 občanov nad 62 a 70 rokov veku, t. j. 6,67 % z celkového počtu prepravených osôb.

Klesajúci trend prepravených osôb v prímestskej autobusovej doprave a tým aj zníženie tržieb z cestovného je spôsobený viacerými objektívnymi faktormi: na jednej strane narastajúci trend individuálneho automobilizmu a na strane druhej pokles dopytu po službách pri zabezpečovaní dopravnej obslužnosti vyplývajúcej zo služieb vo verejnom záujme, demografický vývoj v regióne, bezplatné cestovanie v železničnej doprave pre vybrané kategórie cestujúcich a pod.. Vzhľadom na to, že ide o dlhodobý sprievodný jav, ktorý zaznamenávajú dopravné spoločnosti na celom Slovensku, zamerlal Trenčiansky samosprávny kraj svoju pozornosť na zastabilizovanie počtu prepravených osôb, a to formou zlepšenia kvality poskytovaných služieb. Za týmto účelom boli na základe vzájomnej dohody so zmluvnými dopravcami realizované v priebehu roka 2016 niektoré opatrenia (viď vyššie uvedené).

V priebehu roka boli u zmluvných dopravcov zo strany TSK vykonané kontroly zamerané na kontrolu vybraných nákladových položiek. V dňoch od 14.03.2017 do 31.03.2017 bol vykonaný nezávislou externou audítorskou firmou BDR, spol. s r. o., Banská Bystrica externý audit – overenie ekonomicky oprávnených nákladov za rok 2016.

Na základe podkladov a zistených skutočností nezávislá externá audítorská firma konštatuje, že zmluvní dopravcovia poskytujú pravdivý a vecný obraz hospodárenia s finančnými prostriedkami, ktoré im boli poskytnuté z Rozpočtu TSK v roku 2016 formou príspevku.

Dňom 28.03.2017 bola hlavným kontrolórom poverená kontrolná skupina na vykonanie tematickej kontroly zameranej na hospodárenie a nakladanie s majetkom TSK v súlade so Zmluvou.

Záver:

V zmysle Zmluvy TSK poskytol zmluvným dopravcom preddavky na náhradu preukázanej straty za zrealizované služby vo verejnom záujme v prímestskej autobusovej doprave za rok 2016 a zároveň v súlade s platnou právnou úpravou a podľa čl. VI., bod 6. 2. Zmluvy boli zrealizované pravidelné štvrťročné zúčtovania preddavkov náhrady preukázanej straty za jednotlivé štvrťroky (I. až III. štvrťrok 2016) podľa zmluvných dopravcov:

1) Výška preukázanej straty za rok 2016:

SAD Prievidza a. s.	-6 805 805,00 eur
SAD Trenčín, a. s.	-11 708 510,00 eur

2) Poskytnutý príspevok z Rozpočtu TSK v roku 2016 vrátane finančného vyrovnania za I. až III. štvrťrok 2016:

SAD Prievidza a. s.	6 482 273,00 eur
SAD Trenčín, a. s.	11 114 555,00 eur

3) Neuhradená náhrada preukázanej straty za IV. štvrťrok 2016, resp. rok 2016:

Doplatok SAD Prievidza a. s.	-323 532,00 eur
Doplatok SAD Trenčín, a. s.	-593 955,00 eur

Prioritou Trenčianskeho samosprávneho kraja i napriek negatívnym vplyvom v oblasti verejnej osobnej dopravy na Slovensku, je aj naďalej zabezpečiť kvalitnú, bezpečnú, ekologickú, pohodlnú dopravu obyvateľov regiónu.